บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง "การศึกษากลยุทธ์ การประชาสัมพันธ์ปีท่องเที่ยวไทยของจังหวัดเชียงใหม่ การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ การมีส่วนร่วมสนับสนุนการท่องเที่ยวในปีการท่องเที่ยวไทยของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่" เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการวัดตัวแปรเป็นสอบวัดเพียงครั้งเดียว (One-Shot Descriptive Study)และใช้แบบสอบถาม (Questionaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยกำหนดวิธีการศึกษาออกเป็น 3 วิธีการคือ

1. การศึกษาจากเอกสารการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงใหม่

2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ทำการสัมภาษณ์ประชาสัมพันธ์ จังหวัดเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานในสำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดเชียงใหม่ สื่อมวลชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ สำหรับประเด็นที่สัมภาษณ์ได้แก่ ความเห็นที่มีต่อปีท่องเที่ยวไทย ผลกระทบที่ปีท่องเที่ยวไทยมีต่อการดำเนินงาน และความคิดเห็นที่มีต่อกลยุทธ์ของการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงใหม่

3. การวิจัยเชิงสำรวจ

ทำการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อการศึกษาการรับข่าวสาร การรับรู้และการมีส่วนร่วมสนับสนุนการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทยของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 266,823 คน ซึ่งเป็นสถิติจากเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยการสำรวจเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2541 ประกอบด้วยประชากรที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลจำนวน 83,853 คน และในเขตเทศบาล 183,486 คนซึ่งแบ่งเป็น 4 แขวงตามมติของกระทรวงมหาดไทย เมื่อ วันที่ 8 มิถุนายน 2530 ได้แก่

1. แขวงนครพิงค์ มีประชากร 38,375 คน
   (ต.ป่าตัน , ช้างม่อย , ศรีภูมิบางส่วน , ช้างเผือกบางส่วน)
2. แขวงกาวิละ มีประชากร 42,121 คน
   (ต.ฟ้าฮ่าม , วัดเกตุ , ท่าศาลา , หนองป่าครั่ง , หนองหอย)
3. แขวงเม็งราย มีประชากร 44,046 คน
   (ต.หายยา , ช้างคลาน, , ป่าแดด , พระสิงห์บางส่วน)
4. แขวงศรีวิชัย มีประชากร 58,944 คน
   (ต.สุเทพ ,ศรีภูมิบางส่วน ,พระสิงห์บางส่วน ,ช้างเผือกบางส่วน)

สำหรับกลุ่มประชากรนอกเขตเทศบาลจำนวน 93,853 คน ประกอบด้วยประชากรในตำบล ต่างๆดังนี้

1. ตำบลช้างเผือก 10,170 คน
2. ตำบลสุเทพ 15,815 คน
3. ตำบลแม่เหียะ 13,246 คน
4. ตำบลป่าแดด 12,830 คน
5. ตำบลหนองหอย 6,953 คน
6. ตำบลท่าศาลา 4,558 คน
7. ตำบลหนองป่าครั่ง 6,340 คน
8. ตำบลฟ้าฮ่าม 5,457 คน
9. ตำบลสันผีเสื้อ 7,338 คน
10. ตำบลศรีภูมิ 1,146 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาเท่ากับ 500 คน ได้มาจากการเปิดตารางแสดงจำนวนตัวอย่าง จำแนกตามระดับความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า ที่ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่าง ประมาณ 95% ของ Taro Yamane (อ้างใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2537:29)

2. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

2.1 การสุ่มตัวอย่างจะใช้วิธี Multi-Stage Sampling โดยมีขั้นตอนดังนี้ เลือกเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นศูนย์รวมของกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้นในโครงการปีท่องเที่ยวไทย AMAZING THAILAND โดยใช้เป็นสถานที่ จัดกิจกรรมการท่องเที่ยว นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งรวมของบริษัท ห้างร้านต่างๆ ที่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ค่อนข้างมากกว่าใน เขตอื่นๆ

2.2 แบ่งกลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คน ออกเป็น 2 ส่วน คือ กลุ่มประชากรในเขตเทศบาล และนอกเขต โดยคิดค่าในอัตราส่วน 3 : 1 จะได้กลุ่มประชากรตัวอย่างในเขตเทศบาล 375 คน และกลุ่มประชากรนอกเขตเทศบาล 125 คน ตามสัดส่วนของประชากร

2.3 สุ่มตัวอย่างแบบ Quota sampling โดยกำหนดตามลักษณะอาชีพ 7 อาชีพ และสุ่มตัวอย่างอาชีพละเท่าๆ กัน อาชีพดังกล่าวคือ รับราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท นักเรียน นักศึกษา ธุรกิจส่วนตัว แม่บ้าน และผู้ที่ใช้แรงงาน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

สมมุติฐานข้อที่ 1 ประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันจะมีตการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะประชากร

ตัวแปรตาม คือ การเปิดรับข่าวสาร , การรับรู้ , และการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

สมมุติฐานข้อที่ 2 การเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เรื่องปีการท่องเที่ยวของชาวเชียงใหม่

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับข่าวสาร

ตัวแปรตาม คือ การรับรู้เรื่องปีการท่องเที่ยวไทยของชาวเชียงใหม่

สมมุติฐานข้อที่ 3 การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับข่าวสาร

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวไทย

สมมติฐาน ข้อที่ 4 การรับรู้เรื่องปีการท่องเที่ยวไทยมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่

ตัวแปรอิสระ คือ การรับรู้เรื่องปีการท่องเที่ยวไทย

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการท่องในปีการท่องเที่ยว

สมมติฐาน ข้อที่ 5 การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กัน

เครื่องมือที่ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้วิธีการสร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งได้ค้นคว้าและดัดแปลงจากแนวคิดงานวิจัยที่ใกล้เคียงของผู้วิจัยที่ได้ทำวิจัยมาแล้ว และแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed-Ended Questionaire) โดยได้จัดลำดับเนื้อหาแบบสอบถามให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการโดยได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ที่มีต่อปีท่องเที่ยวไทยของชาวเชียงใหม่

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับรับรู้ที่มีต่อปีการท่องเที่ยวไทยของชาวเชียงใหม่

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวของชาวเชียงใหม่

การทดสอบเครื่องมือ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามในเรื่องของ การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ การมีส่วนร่วมสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยวิธีการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อขอคำแนะนำ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมในการนำไปเก็บข้อมูลจริง

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 20 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อถือ

สูตรที่ใช้เพื่อคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้แก่ Alpha Coefficient ของ Cronbach

$= K / (K - 1) \{1-\sum- vi / vt \}$

K คือ จำนวนข้อ

Vi คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

Vt คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

การหาความน่าเชื่อถือจะคำนวณในเรื่องของ การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวซึ่งค่าความน่าเชื่อถือออกมาดังนี้

การเปิดรับข่าวสาร

Reliability Coefficients

N of Cases = 20.0 N of Items = 8

Alpha = .7924

การรับรู้

Reliability Coefficients

N of Cases = 20.0 N of Items = 18

Alpha = .8853

การมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

Reliability Coefficients

N of Cases = 20.0 N of Items = 9

Alpha = .7140

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมผู้ช่วยวิจัยอีก 20 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากประชาชนในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวน 429 คน ซึ่งผู้ช่วยวิจัยทั้งหมดได้ผ่านการ อบรมวิธีการเก็บข้อมูล และทำความเข้าใจแบบสอบถามแล้ว

1. เกณฑ์การให้คะแนน

1. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน เป็นการวัดความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

1.1 ความบ่อยครั้งในการรับฟังวิทยุ

มากกว่าสัปดาห์ละ 3-5 ครั้ง = 5 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารสูงมาก
สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง = 4 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารสูง
เดือนละ 1-2 = 3 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง
2 เดือนต่อ 1 ครั้ง = 2 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารต่ำ
นานกว่า 2 เดือนต่อ 1 ครั้ง = 1 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารต่ำมาก
ไม่เคยฟังเลย = 0 คะแนน ไม่มีความสนใจเปิดรับข่าวสารเลย

1.2 ความบ่อยครั้งในการดูโทรทัศน์

มากกว่าสัปดาห์ละ 3-5 ครั้ง = 5 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารสูงมาก
สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง = 4 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารสูง
เดือนละ 1-2 = 3 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง
2 เดือนต่อ 1 ครั้ง = 2 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารต่ำ
นานกว่า 2 เดือนต่อ 1 ครั้ง = 1 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารต่ำมาก
ไม่เคยดูเลย = 0 คะแนน ไม่มีความสนใจเปิดรับข่าวสารเลย

1.3 ความบ่อยครั้งในการอ่านหนังสือพิมพ์

มากกว่าสัปดาห์ละ 3-5 ครั้ง = 5 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารสูงมาก
สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง = 4 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารสูง
เดือนละ 1-2 = 3 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง
2 เดือนต่อ 1 ครั้ง = 2 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารต่ำ
นานกว่า 2 เดือนต่อ 1 ครั้ง = 1 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารต่ำมาก
ไม่เคยอ่านเลย = 0 คะแนน ไม่มีความสนใจเปิดรับข่าวสารเลย

เกณฑ์การให้คะแนนระดับการเปิดรับข่าวสาร์จากสื่อมวลชน

สูงมาก = 5 คะแนน
สูง = 4 คะแนน
ปานกลาง = 3 คะแนน
ต่ำ = 2 คะแนน
ต่ำมาก = 1 คะแนน
ไม่เคยเลย = 0 คะแนน

และจัดระดับของค่าคะแนนเฉลี่ย ออกเป็น 5 ระดับคือ

คะแนนน้อยกว่า 1.50 ระดับต่ำมาก
คะแนน 1.50 - 2.49 ระดับต่ำ
คะแนน 2.50 - 3.49 ระดับปานกลาง
คะแนน 3.50 - 4.49 ระดับสูง
คะแนน 4.50 - 5.00 ระดับสูงมาก

2. การเปิดรับข่าวสารของสื่อเฉพาะกิจของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงใหม่

วัดความบ่อยครั้งในการรับฟังข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงใหม่

มากกว่าสัปดาห์ละ 2 ครั้ง = 5 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารสูงมาก
สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง = 4 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารสูง
เดือนละ 1-3 ครั้ง = 3 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง
2 เดือนต่อ 1 ครั้ง = 2 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารต่ำ
นานกว่า 2 เดือนต่อ 1 ครั้ง = 1 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารต่ำมาก
- ไม่เคยได้รับเลย = 0 คะแนน ไม่เคยเปิดรับข่าวสารเลย

3. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล

วัดความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล

มากที่สุด = 5 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารสูงมาก

มาก = 4 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารสูง

ปานกลาง = 3 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง

น้อย = 2 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารต่ำ

น้อยที่สุด = 1 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารต่ำมาก

4. การรับรู้

รับรู้มากที่สุด = 15 - 18 คะแนน

รับรู้มาก = 11 - 14 คะแนน

รับรู้ปานกลาง = 7 - 10 คะแนน

รับรู้น้อย = 3 - 6 คะแนน

ไม่ได้รับรู้เลย = ต่ำกว่า 3 คะแนน

วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการคำนวณมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ 2 ประเภท คือ

1. แบบการวิเคราะห์เชิงพรรณา (Descriptive Method) ใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำเสนอข้อมูลโดยตาราง เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนตัว การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

2. แบบการวิเคราะห์เชิงประมาณ (Quantitative Method) ใช้การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

การวิเคราะห์ใช้ค่าการสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficent) โดยใช้สูตร Pearson's Product Moment Correlation Coefficient

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[\sum x^2 - (\sum x)^2][N\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ - $\sum x$ คือ ผลรวมของข้อมูลจากตัวแปร x

$\sum y$ คือ ผลรวมของข้อมูลจากตัวแปร y

$\sum xy$ คือ ผลคูณระหว่างข้อมูลจากตัวแปร x และ y

หาค่าความสัมพันธ์เป็นคู่ๆ ดังนี้

ก. หาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร กับการรับรู้ในเรื่องของปีการท่องเที่ยวไทย

ข. หาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร กับการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

ค. หาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

ง. หาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้และการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวไทยในปีท่องเที่ยวไทย

3. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยใช้ T-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Anova มากกว่า 2 กลุ่ม) เพื่อทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามลักษณะทางประชากรกับความแตกต่างโดยโปรแกรม SPSS (Statistic Package for the Social Sciences)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนตัว ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา การวิเคราะห์ใช้หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางแจกแจงความถี่

2. การเปิดรับข่าวสาร ประกอบด้วย สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล การวิเคราะห์ใช้หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการนำเสนอข้อมูลด้วยตาราง

3. การรับรู้เรื่องปีการท่องเที่ยวไทย การวิเคราะห์ใช้หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการนำเสนอข้อมูลด้วยตาราง

4. การมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว การวิเคราะห์ใช้หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการนำเสนอข้อมูลด้วยตาราง

5. การหาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวของประชาชนชาวเชียงใหม่ โดยใช้ Peason's Product moment

3. การประมวลผลข้อมูล (Data Procession)

เมื่อเก็บข้อมูลได้เรียบร้อยแล้ว จะประมวลผลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS